

تراکئوستومی چیست و چه مراقبتهایی دارد ؟

تراکئوستومی عبارت است از باز کردن یک راه هوایی در قسمت جلوی گردن و ارتباط دادن فضای نای به بیرون توسط لوله فلزی یا پلاستیکی که بصورت یک حفره یا دهانه در زیر گلو مشاهده میشود .

موارد کاربرد تراکئوستومی:

*در بیمارانی که مدت طولانی از از دستگاه تهویه مکانیکی استفاده میکنند و راه هوایی مطمئن ندارند.

*برای پیشگیری از آسپیره کردن (ورود هرنوع مایع و ترشحات و بزاق و خلط به مجاری تنفسی و ریه ها) در بیمارانی که بیهوش یا فلج هستند.

*تخلیه ترشحات حجیم از راههای تنفسی و پاکسازی موثرتر ترشحات

*در انسداد و یا ضربه به راههای هوایی فوقانی

*در برخی بیماران مبتلا به بیماریهای عصبی -عضلانی و یا مبتلا به سرطان

مزایای تراکئوستومی: *مقاومت راههای تنفسی در مقابل جریان هوا کمتر میشود*تنفس آسانتر صورت میگیرد*ترشحات به آسانی خارج میشود.*بیمار میتواند از راه دهان تغذیه شود* راه مناسبی برای جدا کردن بیمار از دستگاه تنفس مصنوعی است.

ساکشن تراکئوستومی: در این بیماران مکانیسم سرفه ضعیف است پس این بیماران جهت خروج ترشحات دستگاه تنفس دچار مشکل هستند و نیاز به ساکشن دارند. زمانی که بیمار نیاز به ساکشن دارد صدای غیرطبیعی در ریه ها شنیده شده یا ترشحات مشاهده میشود. توجه کنید ساکشن کردن غیرضروری احتمال عفونت را بالا میبرد و باعث آسیب دستگاه تنفسی میشود .

روش انجام ساکشن تراکئوستومی: *ابتدا چنانچه بیمار هوشیار است او را آماده کرده و به وی آرامش دهید*قبل از ساکشن از بخور یا فیزیوتراپی تنفسی استفاده کنید که ترشحات رقیق شده و به آسانی از مسیر راه هوایی کنده شوند*دستها را بشوئید و ماسک بزنید و وسایل را آماده کنید(سرنگ ۵ سی سی حاوی سرم شستشو. گاز استریل. ماسک.دستگاه ساکشن.دستکش استریل. سوند نلاتون.رابط ساکشن. کپسول اکسیژن) *رابط ساکشن و نلاتون استریل را بدون اینکه از پوشش خارج کنید باز کنید* ساکشن را روشن کنید و بین ۸۰ الی ۱۲۰ میلیمتر جیوه قرار دهید.* انتهای رابط ساکشن را به دستگاه ساکشن وصل کنید*دستکش تمیز به دست غیر غالب و دستکش استریل را به دست غالب بپوشید.*نلاتون استریل را بدون اینکه به جایی تماس پیدا کند از پوشش خارج کنید.*نلاتون استریل را با دست استریل کنترل نموده و لوله رابط را با دست تمیز وصل کنید. جهت چک کردن کارکرد ساکشن مقداری سرم نرمال سالین را توسط نلاتون ساکشن کنید.*در صورت هوشیار بودن بیمار و داشتن توانایی تنفس قبل از ساکشن از بیمار بخواهید چند تنفس عمیق انجام دهد در غیر این صورت بیمار را با اکسیژن با حجم بالا ۱۰ لیتر در دقیقه و یا با اکسیژن ۱۰۰٪. حمایت کنید تا در موقع ساکشن دچار کمبود اکسیژن نشود.*بدون روشن کردن ساکشن سریع نلاتون را ۱۰ الی ۱۵ سانتیمتر وارد نمایید. *ساکشن را روشن کرده و در حالیکه بصورت متناوب انگشت شست را روی قسمت مکیدن ساکشن قرار میدهید نلاتون را با حرکات چرخشی به ملایمت بیرون بکشید.* عمل ساکشن را برحسب نیاز ۲ تا ۳ بار تکرار کنید* در حین هر بار ساکشن کردن به بیمار ۳ الی ۵ دقیقه اکسیژن با غلظت ۱۰ لیتر بدهید و نلاتون ساکشن را با نرمال سالین بشوئید.

منبع : مراقبتهای ویژه پرستاری تالیف نوقابی

باتایید دکتر شاهین عبائی دانشور متخصص بیهوشی

واحد آموزش بیمار بیمارستان الغدير ابهر